

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

24 Δεκ. 2015

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα 24 Δεκεμβρίου 2015

Αρ. Πρωτ.: 135252

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 5
Πλ. Συντάγματος
Ταχ.Κώδικας: 10180
Πληροφορίες: Ν. Σταματίου
Τηλέφωνο 210 3332033

ΠΡΟΣ : ✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ
ΚΟΙΝ: - Βουλευτή:
κο Κωστή Χατζηδάκη
(διά της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση 1749/8-12-2015

Σχετικά με την ανωτέρω Ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κος Κωστής Χατζηδάκης σας γνωρίζουμε ότι:

Στις ερωτήσεις των βουλευτών της αντιπολίτευσης και στις δημόσιες δηλώσεις τους γίνεται συνεχής αναφορά στην έντονη ανησυχία που τους προκαλεί η πορεία υλοποίησης του νέου ΕΣΠΑ. Δεν είναι τυχαίο ότι οι αναφορές αυτές αφορούν την νέα προγραμματική περίοδο και δεν γίνεται πουθενά αναφορά με την εικόνα που είχε το ΕΣΠΑ 2007-2013 όταν παρέδωσε η κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ και είναι ανάλογη τη συνολικής εικόνας της ελληνικής οικονομίας.

Σε ότι αφορά τα ερωτήματά σας, έχω να σας απαντήσω τα παρακάτω:

1. Η «απορρόφηση» των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013

Οι προηγούμενες κυβερνήσεις, ακολούθησαν την τακτική ένταξης ανώριμων έργων στα επιχειρησιακά προγράμματα με σκοπό να παρουσιάζουν δήθεν υψηλούς ρυθμούς απορρόφησης. Τα έργα αυτά δεν ήταν τμήμα ενός γενικότερου αναπτυξιακού σχεδιασμού και η λογική ένταξής τους ήταν να παρουσιαστεί πάση θυσία κάποιο έργο. Ήρθαμε αντιμέτωποι με το πρωτοφανές φαινόμενο να υπάρχει τρομερά μεγάλος αριθμός ενταγμένων έργων με εξαιρετικά χαμηλό βαθμό υλοποίησης. Τα έργα αυτά έπρεπε να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2015 για να μην υποχρεωθούμε να τα πληρώσουμε από εθνικούς πόρους. Αυτό βέβαια καθόλου δεν προβλημάτισε την κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ που ενέτασσε ανώριμα

έργα μέχρι και τις 23/01/2015, δύο μέρες δηλαδή πριν τις εκλογές. Ακόμα, στα τέλη του 2014, οι δαπάνες είχαν φτάσει κοντά στο 90%, αλλά με εξαιρετικά άνισα ποσοστά, από πρόγραμμα σε πρόγραμμα, και με «ακριβό αντίτιμο» μια δυσλειτουργική και επικίνδυνη υπερδέσμευση που έφτανε ακόμα και το 40%. Τα έργα, δηλαδή, πέραν του ότι συχνά ήταν ανώριμα, εξυπηρετούσαν έναν ατελέσφορο μηχανισμό που μάταια επεδίωκε να δημιουργήσει απορρόφηση από το «φούσκωμα» της υπερδέσμευσης, επιβαρύνοντας υπέρογκα τους λιγοστούς εθνικούς πόρους. Αυτή η πρακτική αποδείχθηκε ότι είναι ενάντια και στην αποτελεσματική διαχείριση των προγραμμάτων και στον αναπτυξιακό αντίκτυπο των διαρθρωτικών πόρων.

Οι συμβάσεις για ενταγμένα έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013 που λήγει στις 31-12-2015, απαιτούσαν δημόσιους πόρους κατά 6,3 δισ. ευρώ περισσότερους των κονδυλίων που έχουν προβλεφθεί. Αξία ίση δηλαδή με ένα ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Τους τελευταίους έντεκα μήνες, έγινε μια εργώδης προσπάθεια για την εξυγίανση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ η οποία έφερε αποτελέσματα. Καταφέραμε σε ένα ασφυκτικό οικονομικό περιβάλλον να πετύχουμε ευνοϊκές ρυθμίσεις μόνο για την Ελλάδα, με αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης σε 100%, να εξασφαλίσουμε την απαραίτητη ρευστότητα για την ολοκλήρωση των έργων και να μετατρέψουμε τις δαπάνες σε απορροφητικότητα. Ας κάνουμε για μια ακόμη φορά σαφές ότι η απορροφητικότητα εμπεριέχει τον όρο τις επιλεξιμότητας. Δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες δεν μπορούν να χαρακτηρίζονται απορροφητικότητα αλλά σπατάλη κοινοτικών και εθνικών πόρων.

Η προγραμματική περίοδος 2014 -2020

Τελειώνουν όμως οι ευθύνες των προηγούμενων κυβερνήσεων στη διαχείριση της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013;

Οι βουλευτές της αντιπολίτευσης κάνουν ότι δεν γνωρίζουν ότι το ΕΣΠΑ 2014 – 2020 τυπικά και μόνο ήταν έτοιμο να ξεκινήσει, στις αρχές του 2015. Στην πραγματικότητα οι δεσμεύσεις που είχαν ήδη αναλάβει δημιουργούσαν ένα τετελεσμένο απαγορευτικό πλαίσιο για την εφαρμογή μίας άλλης πολιτικής προσέγγισης για την περίοδο 2014-2020 από την νέα κυβέρνηση. Στην πραγματικότητα, εξέλειπαν όλοι οι ουσιαστικοί παράγοντες πραγματικής ετοιμότητας και ενεργοποίησης του. Ο Ν. 4314/2014 του ΕΣΠΑ ψηφίστηκε, τον Δεκέμβριο του 2014, λίγο πριν την ανάληψη των καθηκόντων από τη νέα κυβέρνηση. Ο νόμος αυτός δεν ήταν παρά ένα κέλυφος, που απαιτούσε πλήθος εξειδικεύσεων ενώ παρουσίαζε και σειρά προβλημάτων. Μεγάλο τμήμα του δευτερογενούς δικαίου που απαιτείται για την ενεργοποίηση των δράσεων δεν υπήρχε ή ήταν σε πρωτόλειο στάδιο.

-Πραγματικοί όροι εκτέλεσης και υλοποίησης των προγραμμάτων (επιλογή Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης, κριτήρια επιλογής πράξεων, Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κλπ.) δεν υπήρχαν.

-Σημαντικές αιρεσιμότητες (conditionalities) και «αυτοδεσμεύσεις» προγραμμάτων δεν είχαν ικανοποιηθεί για να μπορούν απρόσκοπτα να προκηρύσσονται δράσεις και να εκτελούνται δαπάνες.

Όλες αυτές οι κρίσιμες ελλείψεις και ο μεγάλος βαθμός ανωριμότητας της νέας περιόδου «κληροδοτήθηκαν» ως κατάσταση από τις προηγούμενες κυβερνήσεις.

- Από τον Ιανουάριο του 2015, η Κυβέρνηση έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες και έχει προχωρήσει σε ενέργειες ώστε να αντιμετωπίσει όλους τους λόγους καθυστέρησης και να επιταχύνει την πορεία ενεργοποίησης των νέων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020. Περαιτέρω έχει εκδοθεί μεγάλο μέρος των απαραίτητων διοικητικών πράξεων για την ενεργοποίηση του νέου ΕΣΠΑ. Στην ερώτησή του ο Βουλευτής παραβλέπει ότι η ενεργοποίηση των προγραμμάτων απαιτεί την ολοκλήρωση μιας σειράς διοικητικών διαδικασιών και έκδοσης των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων. Μέσα σε λίγους μήνες, καταφέραμε να επισπεύσουμε τις διαδικασίες ενεργοποίησης του ΕΣΠΑ, να συγκροτήσουμε τα προγράμματα του και τους θεσμούς διακυβέρνησής τους, να εκπληρώσουμε τις πιο σημαντικές αιρεσιμότητες (conditionalities), να προχωρήσουν τα κριτήρια επιλογής πράξεων και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ελλάδα είναι πρώτη στα κράτη-μέλη σε απορρόφηση για την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2007-2013. Είναι επίσης η πρώτη και η μόνη χώρα-μέλος της ΕΕ των 28, με εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για το σύνολο των προγραμμάτων 2014-2020 και έτσι είναι επίσης η μόνη χώρα η οποία μπορεί να υποβάλλει αιτήματα πληρωμής για όλα τα προγράμματα της περιόδου μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2015. Σε ό,τι αφορά τον ενδιάμεσο φορέα κρατικών ενισχύσεων, έχει δημοσιευθεί η προκήρυξη για την ανάδειξη του και η διαδικασία επιλογής του θα εξελίσσεται παράλληλα με την υποβολή αιτήσεων για τις προκηρύξεις των τεσσάρων δράσεων επιχειρηματικότητας που έχουν ήδη προδημοσιευθεί. Η επιλογή του ΕΦΔ θα ολοκληρωθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων.

Όλες οι προπαρασκευαστικές ενέργειες προχώρησαν κανονικά και εντός χρονοδιαγράμματος. Τα προγράμματα βρίσκονται, πλέον, σε πλήρη επιχειρησιακή ετοιμότητα και έχουν εκδοθεί ήδη οι πρώτες προσκλήσεις.

ΕΠΑΝΕΚ

Στο πλαίσιο αυτού εγκρίθηκαν και έχουν ήδη προδημοσιευθεί τέσσερις δράσεις συνολικού π/υ 350 εκ. € που στοχεύουν στην ουσιαστική υποστήριξη των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας. Η κριτική που συγχέει τις προδημοσιεύσεις με προαναγγελίες και δεσμεύσεις είναι τουλάχιστον ατυχής.

Οι προδημοσιεύσεις έχουν ως σκοπό την ενημέρωση όσο το δυνατόν περισσότερων δικαιούχων, την καλύτερη προετοιμασία των ενδιαφερόμενων και επιτρέπουν τυχόν διορθώσεις των προσκλήσεων πριν την τελική έκδοσή τους. Ο σχεδιασμός προέκυψε με ουσιαστική συνεργασία και διαβούλευση με τους φορείς πολιτικής και τους κοινωνικούς εταίρους ώστε στοχευμένα να ανταποκρίνεται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας συμβάλλοντας παράλληλα στην αύξηση της απασχόλησης, στην οποία δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα. Τα νέα αυτά προγράμματα σε σχέση με τις δύο εμπροσθοβαρείς δράσεις της προηγούμενης περιόδου διαθέτουν πολλά σημαντικά πλεονεκτήματα όπως :

- Υπερτριπλασιάζονται οι διαθέσιμοι πόροι (από 100 σε 350 εκ. €) και διατίθενται σε δύο διαδοχικούς κύκλους για την καλύτερη προετοιμασία των δικαιούχων ενώ διευρύνονται οι συγχρηματοδοτούμενες κατηγορίες δαπανών αξιοποιώντας έξυπνα τη ρήτρα ευελιξίας των Διαρθρωτικών Ταμείων και αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων
- Διευρύνονται οι δικαιούχοι με την ένταξη κατηγοριών που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την κρίση όπως πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προστίθεται ως χωριστή δράση η κατηγορία των επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα
- Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ίδρυση νέων βιώσιμων επιχειρήσεων με έμφαση στην καινοτομία αλλά και στην ενίσχυση της απασχόλησης στους τομείς συγκριτικούς πλεονεκτήματος της χώρας με αναπτυξιακό δυναμικό
- Οριοθετούνται σαφέστερα οι δράσεις για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες κατευθύνονται στον μεγάλο όγκο των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την κρίση δίνοντας κίνητρα για την αύξηση της απασχόλησης και την ουσιαστική και ολόπλευρη ποιοτική αναβάθμιση τους

Οι 4 δράσεις με τα παραπάνω στοιχεία νέα σε σχέση με τις δύο εμπροσθοβαρείς δράσεις της προηγούμενης περιόδου, αποτελούν ένα συνεκτικό πλαίσιο άμεσα εφαρμόσιμων, στρατηγικά στοχευμένων στην ανάπτυξη και την ουσιαστική ανάκαμψη της χώρας και όχι απλές εξαγγελίες μη εστιασμένων αναπτυξιακά προγραμμάτων χωρίς τις προϋποθέσεις εφαρμογής.

ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Επίσης ξεκίνησε η ενεργοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υποδομές Μεταφορών Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη" 2014-2020 με την έκδοση έξι προσκλήσεων στον τομέα των υποδομών. Η συνολική ενδεικτική συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη των προσκλήσεων ανέρχεται σε 845.900.000 ευρώ. Η υλοποίηση των παρεμβάσεων αφορά σε εργασίες κατασκευής και αναβάθμισης οδικών αξόνων σιδηροδρομικού δικτύου και υποδομών/επιδομών, βελτιώσεις προσπελασιμότητας, συστημάτων διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας. Οι έξι προσκλήσεις αφορούν:

- Κατασκευή Αυτοκινητοδρόμων του αναλυτικού Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου. Η παρούσα πρόσκληση συμπεριλαμβάνει παρεμβάσεις σχετικές με: α) την κατασκευή του Αυτοκινητόδρομου Πάτρα – Πύργος, β) την κατασκευή της οδικής σύνδεσης της περιοχής Ακτίου με το Δυτικό Άξονα Βορρά – Νότου. Με την ολοκλήρωση των προαναφερόμενων αξόνων αφενός αναβαθμίζεται το οδικό Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών.
- Ανάπτυξη και εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης και σύγχρονων συστημάτων σηματοδότησης και τηλεπικοινωνιών σε επιλεγμένα τμήματα του σιδηροδρομικού δικτύου ΠΑΘΕ/Π.
- Κατασκευή τμημάτων του αναλυτικού Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου στην Περιφέρεια Κρήτης. Η δράση περιλαμβάνει δύο έργα που αφορούν στις παρεμβάσεις «Αναβάθμιση οδικού άξονα ΒΟΑΚ, τμήμα Γούρνες – Χερσόνησος» και «Αναβάθμιση και βελτίωση οδικού τμήματος Πάνορμος – Εξάντης του ΒΟΑΚ στο Ν. Ρεθύμνου», με στόχο τη βελτίωση της οικονομίας ολόκληρης της Περιφέρειας Κρήτης κυρίως σε σχέση με την αγροτική αλλά και την τουριστική ανάπτυξη.
- Κατασκευή συνδέσεων με ΔΕΔ-Μ - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας. Η δράση περιλαμβάνει ένα εμπροσθοβαρές έργο που αφορά στην κατασκευή/αναβάθμιση του οδικού άξονα Σίγρι – Καλλονή στη Λέσβο.
- Τοπικές βελτιώσεις στο βασικό (core) σιδηροδρομικό δίκτυο για την εξασφάλιση διαλειτουργικότητας.
- Εγκατάσταση/βελτίωση συστημάτων αεροναυτιλίας και διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας για την ενίσχυση της ασφάλειας επιβατών.

ΕΠΑΝΑΔΒΜ - ΜΔΤ

Όσον αφορά, επίσης, στην ενεργοποίηση του ε.π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», υλοποιούνται ήδη έξι (6) δράσεις στον τομέα της Απασχόλησης και δεκατρείς (13) δράσεις στον τομέα της Εκπαίδευσης, συνολικού προϋπολογισμού 720 εκατ. ευρώ.

Όσον αφορά την ενεργοποίηση του ε.π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», έχουν εκδοθεί τέσσερις (4) προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 103.866 εκατ. ευρώ, οι εξής:

«Δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα και την υποστήριξη μεταρρυθμίσεων» (π/υ 67.558.072 €), «Δράσεις εφαρμογής αναδιοργάνωσης και απλοποίησης διοικητικών διαδικασιών των φορέων του δημόσιου τομέα - α' φάση εξειδίκευσης» (π/υ 28.200.000 €), «Δράσεις Υποστήριξης της Οριζόντιας Πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων» (3.792.000 €), «Δράσεις κωδικοποίησης της νομοθεσίας και μείωσης της πολυνομίας και κακονομίας – α' φάση εξειδίκευσης» (π/υ 4.316.225,00 €).

Εντάξεις – Αίτημα πληρωμής

Μέχρι το τέλος του χρόνου και έως τις αρχές του 2016, η εικόνα των εντάξεων έργων στο νέο ΕΣΠΑ θα αλλάξει δραστικά και θα αυξηθεί σημαντικά. Επειδή όμως τα στοιχεία μιλάνε από μόνα τους και επειδή κάποιοι μιλάνε με αριθμούς και ποσοστά, ας θυμηθούμε ότι 2,5 χρόνια μετά την έναρξη του ΕΣΠΑ 2007-2013 τα ποσοστά εντάξεων έργων ήταν ακριβώς τα ίδια με τα σημερινά, δύο χρόνια μετά την έναρξη του νέου ΕΣΠΑ.

Το ίδιο ισχύει και για το πρώτο αίτημα πληρωμής. Το αίτημα πληρωμής για την προηγούμενη προγραμματική περίοδο υποβλήθηκε 2 χρόνια και 7 μήνες μετά την έναρξή της ενώ εμείς καταθέτουμε αίτημα πληρωμής για το ΕΣΠΑ 2014-2020 πριν καν ολοκληρωθούν τα 2 χρόνια.

Είναι επίσης γεγονός πως μέχρι σήμερα υπήρχε μεταφορά σημαντικών δημοσιονομικών βαρών από τη μία προγραμματική περίοδο στην άλλη. Η διαχείριση των προηγούμενων κυβερνήσεων έχει προκαλέσει τα μεγάλα προβλήματα που παραλάβαμε στα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-13, αλλά και σε έργα που έρχονται από το πιο μακρινό παρελθόν του Γ' ΚΠΣ (2000-06). Αυτό το γνωρίζουν και οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και οι κυβερνήσεις της ΝΔ και είτε το αποκρύβουν είτε το διαστρεβλώνουν, αποδίδοντας το πρόβλημα σε εμάς που δεν φέρουμε καμιά ευθύνη και όχι στη δική τους αποτυχημένη πολιτική.

Αναφορικά με το στόχο των 4,5 δισ. ευρώ, ο οποίος φαίνεται ιδιαίτερα υψηλός, υποδηλώνει την απόφαση της Κυβέρνησης για ουσιαστική στήριξη της πραγματικής οικονομίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η όποια απόκλιση σημειωθεί να είναι η μικρότερη δυνατή. Ο στόχος μας όλους αυτούς τους μήνες ήταν και παραμένει διπλός: η ομαλή ολοκλήρωση των προγραμμάτων με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση τόσο της νέας περιόδου όσο και του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Α ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)
Κ.Ο.Π.

Ο Υπουργός

Γιώργος Σταθάκης

Παναγιώτης Κατσίρας

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

Γραφ. Υπουργού

Τμήμα Κοιν.Ελέγχου

Αρ. σελ. απάντησης (6)
Αρ. σελ. συνημμένων (0)
Συνολικός αρ. σελίδων (6)